

## ***Euphorbia davidii* – нов растителен вид, включен в списъка за предупреждения на Европейската и средиземноморска организация за растителна защита (EPPO Alert List)**

През 2021 г., Европейската и средиземноморска организация за растителна защита, включи в списъка си за предупреждения (EPPO Alert List)<sup>1</sup> нов плевел застрашаващ селскостопанските култури - *Euphorbia davidii* Subils.

*Euphorbia davidii* Subils (давидова млечка), сем. Euphorbiaceae (млечкови), род *Euphorbia* (млечки), е плевел, който не е регулиран в Европа и не е изброен в

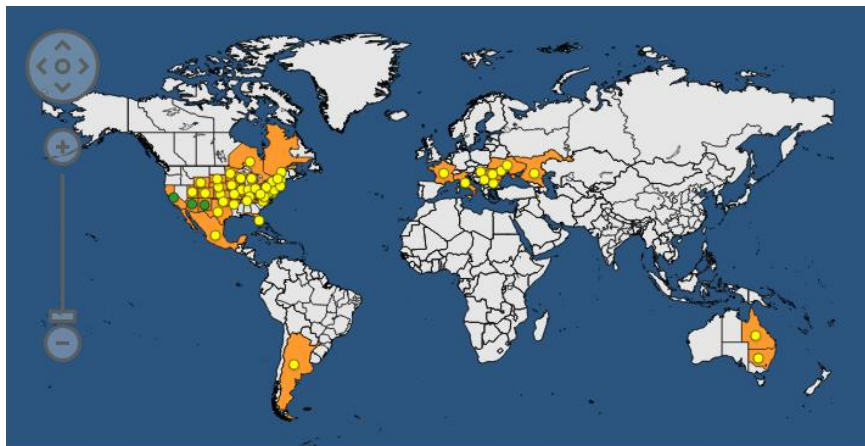


законодателството на ЕС или в списъците на EPPO A1 и A2 (вредители, препоръчани за регулиране като карантинни вредители).

Включването му е в EPPO Alert List е във връзка с въвеждането му през последните няколко години в региона на EPPO, където най-често се среща в малки популации по железопътни линии, но има потенциала да навлезе в посевите със селскостопански култури, където може да окаже отрицателно въздействие върху добивите.

### **Географско разпространение**

В световната база данни на EPPO към 26 февруари 2021 г., се съобщава, че



*Euphorbia davidii* присъства в: Северна Америка - САЩ (Аризона, Арканзас, Калифорния, Колорадо, Кънектикът, Делауеър, окръг

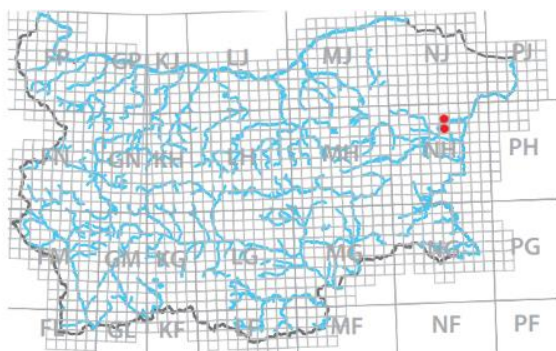
<sup>1</sup> EPPO Alert List, сам по себе си не е списък на вредители, препоръчани за регулиране като карантинни вредители и не представлява препоръка за фитосанитарни разпоредби.

Колумбия, Флорида, Илинойс, Индиана, Айова, Канзас, Кентъки, Мериленд, Масачузетс, Мичиган, Минесота, Мисури, Небраска, Ню Хемпшир, Ню Джърси, Ню Мексико, Ню Йорк, Северна Каролина, Охайо, Оклахома, Пенсилвания, Роуд Айлънд, Южна Дакота, Тенеси, Тексас, Юта, Върмонт, Вирджиния, Западна Вирджиния, Уисконсин и Уайоминг), Канада (Онтарио и Квебек) и Мексико; Южна Америка (Аржентина) и Океания (Австралия - Нов Южен Уелс и Куинсланд).

В Района на ЕРРО видът е съобщен от: България, Франция, Унгария, Италия, Молдова, Русия, Сърбия и Украйна.

В Европа, *Euphorbia davidii* е докладвана за първи път през 1968 г., от Русия. Наскоро за него има съобщения от нови райони в Централна Русия.

В България *Euphorbia davidii* е установена за първи път през 2009 г. Видът е



открит в близост до град Варна (Черноморското крайбрежие) в района на жп гара Разделна и в пристанищния фериботен комплекс на езеро Белослав.

В първото отнище са наблюдавани около сто растения, а във второто около няколко хиляди.

### Морфология

*Euphorbia davidii* е едногодишно тревисто сенниковоцветно растение.

**Стъблото** е единично, изправено с височина 20-70 см. По него са разположени срещуположни, дъговидно извити, възходящи разклонения, които са покрити с власинки.

**Листата** са срещуположни, ланцетни до широкоелиптични, с размери 10-100 × 5-35 мм. Те са най-широки в средната си част, в основата се стесняват и завършват в заострен връх, по ръба са закръглено-назъбени, късочетинести от двете страни. Листната дръжка е с дължина 7-25 мм.

**Цветовете** са еднополови, едnodомни. Мъжките цветове са многобройни, събрани с 1 женски цвят в съцветие циатиум, обвит от срастналите прицветници на мъжките цветове. Женският цвят е с дръжка 3 мм и стърчи над останалите. Околоцветникът е гол, зелен, разделен на 5-7 дяла. Плодът е широкояйцевидна, гола кутийка.

**Семената** са черни до кафяви или бледосиви, яйцевидни до триъгълно-яйцевидни, ръбести, с размери 2,4-2,9 × 2,2-2,9 мм в диаметър.

## Биология и екология

*Euphorbia davidii* е едногодишен вид, който се разпространява локално чрез семена. Едно растение може да образува 1-100 семена. Гъстотата на възрастните растения достига 20-200 индивида/м<sup>2</sup>. Опрашва се от насекоми. В региона на ЕРРО (Сърбия) цъфти август-септември, плодоноси септември-октомври.

## Местообитания

Местообитанията на *Euphorbia davidii* са: транспортни мрежи (железопътни линии и крайпътни ивици), пристанищни райони и индустриални зони, включително запустели места, насипи и диги.

В земеделските райони се среща в соя, царевица, слънчоглед и лозя.

## Път на навлизане и разпространение

Потенциалните пътища за влизане на *Euphorbia davidii* в региона на ЕРРО са неясни. По литературни данни се предполага, че най-вероятно видът е пренесен с внос на замърсени пратки семена.

## Въздействие

*Euphorbia davidii* има потенциала да образува гъста растителна покривка в земеделските райони. Видът се конкурира с останалите видове за хранителни вещества, светлина и пространство.

В Сърбия проучванията показват, че *Euphorbia davidii* се разпространява в



земеделските полета, където е доказано, че наличието на плътни петна от плевела оказват отрицателно въздействие върху производството на царевица (отрицателен ефект върху размера на царевичните растения) и слънчоглед (предизвиква ранно узряване на слънчогледовите пати).

В България, в единственото си засега находище в страната, видът *Euphorbia davidii* е представен от няколко субпопулации, състоящи се от десетки до няколкостотин индивида. Общо популацията наброява няколко хиляди растения, като

броят им варира в отделните години, поради това, че видът е едногодишен. Няма детайлни проучвания за конкуренцията на вида с местните видове в България.

### **Контрол**

Първоначалните изследвания показват, че *Euphorbia davidii* е толерантен към много от регистрираните хербициди. След провеждане на листово третиране с хербицид, оценката след първата и четвъртата седмица показва - ограничена ефективност.

Тъй като няма разработени специфични методи за контрол на вида е необходимо допълнителни изследвания за оценка на методите за контрол на *Euphorbia davidii* в селскостопанските култури в региона на ЕРРО.

Към момента най-ефикасна е превенцията, като не се допуска засяване на семена на селскостопански култури с примес от семена от млечка, както и пренос на почвен субстрат от места, където видът се среща, към други площи. На малки територии, най-вече декоративни градини, може да се използва мулчиране, което предотвратява достигането на светлина до семеначетата, както и механично изскубване или ниско косене на индивидите преди образуване на семената. Видът не издържа на конкуренция с туйфести житни, така че съгъстяването на тревната покривка елиминира млечката.

**Тъй като *Euphorbia davidii* може да представлява заплаха за селскостопанските култури, препоръчително е той да бъде наблюдаван в целия регион на ЕРРО.**

### **Източници:**

EPPO Alert List – last updated in 2021- 04,

[https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant\\_quarantine/alert\\_list](https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_quarantine/alert_list)

EPPO Global Database, <https://gd.eppo.int/taxon/EPHDV>

Ana Petrova, Vladimir Vladimirov, Valeri Georgiev INVASIVE ALIEN SPECIES OF VASCULAR PLANTS IN BULGARIA Sofia, 2013.

[https://www.esenias.org/files/IAS\\_Plants\\_Bulgaria\\_2013\\_En-1.pdf](https://www.esenias.org/files/IAS_Plants_Bulgaria_2013_En-1.pdf)

[https://www.researchgate.net/figure/Euphorbia-davidii-a-plant-habit-b-synfl-orecence-photos-AS-Petrova\\_fig1\\_237371039](https://www.researchgate.net/figure/Euphorbia-davidii-a-plant-habit-b-synfl-orecence-photos-AS-Petrova_fig1_237371039)

[https://www.researchgate.net/figure/A-stand-of-Euphorbia-davidii-photo-V-Vladimirov\\_fig2\\_237371039](https://www.researchgate.net/figure/A-stand-of-Euphorbia-davidii-photo-V-Vladimirov_fig2_237371039)

*Други научни становища и актуална информация в областта на здравето на растенията, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:*  
<http://corhv.government.bg/>

**Изготвил:**

Татяна Величкова, главен експерт;

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ;

18.06.2021 г.